

Het juryrapport van de Boekenbon Literatuur Prijs 2020 geeft meteen een paar mooie handvatten bij het lezen van het boek *Gloria* van Koen Sels: 'Met *Gloria* schreef Koen Sels een boek over de verrukkingen en valstrikken van het ontluikend vaderschap, maar ook over de donkere naweeën van verslaving en depressie. Over een klein, onopvallend leven in Antwerpen dat op de meest onverwachte momenten een bron van verwondering en ontroering is. *Gloria* is een boek waarin zowel de politieke, ecologische en maatschappelijke kwalen van onze moderne tijd een plaats krijgen, als de meest intieme, persoonlijke ontboezemingen van de auteur. Sels graaft diep in zijn eigen ziel en is niet mild voor zichzelf.'

Hij toont zich in zijn eigen onvermogen en onzekerheid, en legt daarbij een schaamteloze eerlijkheid voor de dag. Van binnenuit ontleedt hij de complexe liefde tussen een jonge vader en zijn dochter.[...] Sels bevraagt zichzelf en zijn omgeving zonder dat hij de pretentie koestert een waarheid op het spoor te komen. Bovenal is hij een moderne flaneur die door de steden en landschappen van de 21ste eeuw loopt en daar zowel de alledaagsheid als de kleine wonderen ontdekt, de lelijkheid en de schoonheid, en hoe dicht die soms bij elkaar liggen.'

1 Titel - Het lijkt voor de hand te liggen dat het verhaal van een verse vader over de ervaringen met zijn eerste kind, een dochtertje dat *Gloria* heet, die naam als titel krijgt. Veel romans hebben als titel de naam van de hoofdpersoon, de plaats waar het zich afspeelt

of een belangrijk element uit het verhaal. Wat dat betreft is de selectie van de Boekenbon Literatuur Prijs bijzonder: op een titel na, steeds maar een woord. Toch zijn titels - zeker als ze van Nederlandstalige schrijvers en dus onvertaald zijn - zelden zo eenvoudig als ze op het eerste gezicht lijken.

Wat kun je nog meer over de titel zeggen én in het boek ontdekken?

2 Taal - In het geciteerde juryrapport staat op de plek van [...] het volgende: 'Sels schrijft een opwindend, grillig en uniek proza dat zowel lyrisch als aarzelend is, intiem en barok. Hij onderscheidt zich door middel van zijn taal die ongrijpbaar is en steeds ruimte laat voor dubbelzinnigheid.' Want inderdaad, als er een ding bij dit boek opvalt is het de taal. Probeer aan de hand van een paar fragmenten eens te kijken hoe Koen Sels zijn taal gebruikt. Welke elementen maken dat het mooi, lyrisch, grillig, opwindend, ongrijpbaar en dubbelzinnig wordt? Wat voor literaire technieken spelen daarbij een rol? Voor wie geen zin heeft in techniek: duik eens in een stukje dat ogenschijnlijk duister is en probeer er al pratend meer duidelijkheid in te krijgen.

3 Opbouw - Wanneer je *Gloria* leest, snap je de samenvattende typering van het boek uit het juryrapport meteen: het boek is weliswaar uit hoofdstukken opgebouwd, maar vooral uit fragmenten, stukjes. Zijn er lijnen te trekken tussen de losse stukjes? Wat zegt het - indirect - dat het verhaal uit losse stukken is opgebouwd? Veel mensen denken dat dergelijke romans volledig autobiografisch zijn. Wat zou je daarover bij dit boek kunnen zeggen?

4 Motto's - Koen Sels gaf zijn boek twee motto's mee. Ze lijken inhoudelijk bijna naar elkaar te verwijzen. Hoe lees jij die motto's en hoe passen ze bij het boek?

5 Vaders over kinderen - Wanneer vaders over hun kinderen schrijven, oogst dat meer bewondering en lof dan als vrouwen dat doen, dan is het cliché. Het werd gehoord toen Bernard Dewulfs roman *Kleine dagen* werd bekroond, maar het is een bekend geluid dat romans van vrouwen en mannen verschillend worden gelezen en gewaardeerd. Wat vind jij daarvan? Schrijft een vader anders over zijn kinderen dan een moeder? Je kunt het boek van Dewulf naast deze roman lezen of lees Saskia de Coster *Nachtouders* eens.

© De Lees!ambassade - Lidewijde Paris voor Boekenbon

